



Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
29 november 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week bleef in Infectieradar het aantal deelnemers met COVID-19-achtige klachten stabiel vergeleken met de week ervoor (4,3%). Het aantal deelnemers aan Infectieradar met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht vergeleken met de week ervoor (van 0,9% naar 1,0%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag daalde licht (-5%). Ook het aantal bij de GGD geteste personen daalde licht (-12%) afgelopen week. In de verpleeghuizen steeg (+13%) het aantal bewoners met een positieve coronatest afgelopen week licht. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 15 november op 0,92 (0,79-1,06). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg licht (+8%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg ook. Er waren 30 IC-opnames (+67%), waar dat vorige week 18 opnames waren.

In week 46 (14-20 november) steeg de landelijk gemiddelde virusvracht in het rioolwater met 28%. De rioolcijfers waren het hoogst in Limburg-Zuid en Amsterdam-Amstelland. In de eerste helft van week 47 (21-23 november) daalde de landelijk gemiddelde virusvracht (vooralsnog) licht met 8%. De rioolcijfers waren het hoogst in Kennemerland en ook nog steeds in Limburg-Zuid. In het rioolwater werd de omikronvariant BA.5 met subvarianten wederom het meest gedetecteerd: vooral de BF.7- en BQ.1-variant. Er werden ook meer recombinanten en BA.2-varianten gedetecteerd, in het bijzonder BA.2.75-subvarianten.

In de kiemsurveillance zagen we de afgelopen tijd een toename van BA.4.6, BA.2.75 en BF.7. Recent groeit echter het aandeel van subvariant BQ.1 (inclusief BQ.1.1). Recombinant (een variant die eigenschappen van verschillende omikronvarianten combineert) XBB neemt ook toe. Er zijn nu geen aanwijzingen dat de subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten. De laatste berekeningen wijzen er nog steeds op dat BQ.1 mogelijk een keer dominant wordt in Nederland. Het zou echter ook kunnen dat meerdere subvarianten, inclusief BQ.1 en XBB, naast elkaar blijven rondgaan. Ook kunnen er nog nieuwe (sub)varianten opkomen.

Conclusie en duiding

Er is nog steeds sprake van verhoogde circulatie van het SARS-CoV-2-virus. Kijkend naar de epidemiologische situatie zien we de stabilisatie doorzetten. Het aantal mensen met klachten en het percentage positieve testuitslagen bleef min of meer stabiel en ook in het rioolwater is deze stabilisatie zichtbaar. In de verpleeghuizen en ziekenhuizen is slechts een lichte stijging zichtbaar en het absolute aantal IC-opnames is nog steeds laag. De nu circulerende omikronsubvarianten zijn nog steeds niet ziekmakender.

Advies coronathermometerstand

Zie voor de actuele coronathermometerstand het laatste advies van het Responsteam op 22 november 2022.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week bleef in Infectieradar het aantal deelnemers met COVID-19-achtige klachten stabiel vergeleken met de week ervoor (4,3%). Het aantal deelnemers aan Infectieradar met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht vergeleken met de week ervoor (van 0,9% naar 1,0%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag daalde licht (-5%). Ook het aantal bij de GGD geteste personen daalde licht (-12%) afgelopen week. In de verpleeghuizen steeg (+13%) het aantal bewoners met een positieve coronatest afgelopen week licht. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 15 november op 0,92 (0,79- 1,06). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg licht (+8%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg ook. Er waren 30 IC-opnames (+67%), waar dat vorige week 18 opnames waren.

B) Rioolwatersurveillance

In week 46 (14-20 november) steeg de landelijke gemiddelde virusvracht in het rioolwater met 28% ten opzichte van week 45, naar een waarde van 979 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren het hoogst in Limburg-Zuid, waar ook een sterke stijging plaatsvond (79%), en in Amsterdam-Amstelland. In de eerste helft van week 47 (21-23 november) daalde de landelijk gemiddelde virusvracht (vooralnog) licht met 8%, naar een waarde van 904 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren met name hoog in Kennemerland en wederom in Limburg-Zuid. De sterkste stijgingen vonden plaats in Groningen (66%) en Noord-Holland-Noord (41%).

In de meest recent geteste rioolwatermonsters uit week 46 was de omikronvariant BA.5 (met subvarianten) het meest prevalent, vooral de BF.7- en BQ.1-varianten werden veelvuldig gedetecteerd. Specifieke mutaties voor de BA.2.75-subvarianten BN en BM werden in toenemende mate gevonden en steeds vaker werden ook recombinanten zoals XAS en XBB gedetecteerd.

C) Kiemsurveillance/virusvarianten

Sinds begin 2022 zien we vooral veel verschillende varianten rondgaan die allemaal bij de omikronfamilie horen: de subvarianten BA.1 t/m BA.5. Maar ook binnen deze subvarianten zien we weer veranderingen ontstaan. Dit zien we ook in het buitenland.

Sinds juni is BA.5 verantwoordelijk voor de meeste besmettingen. De afgelopen tijd zagen we een toename van BA.4.6, BA.2.75 en BF.7. Recent groeit echter het aandeel van subvariant BQ.1 (inclusief BQ.1.1). Recombinant XBB neemt ook toe. Er zijn nu geen aanwijzingen dat de subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

De nieuwste berekeningen wijzen erop dat BQ.1 mogelijk een keer dominant wordt in Nederland. Zulke inschattingen kennen altijd onzekerheden. Het zou dus ook kunnen dat meerdere subvarianten, inclusief BQ.1 en XBB naast elkaar blijven rondgaan. Ook kunnen er nog nieuwe (sub)varianten opkomen.